

**UCHWAŁA NR XXXIX/291/2014
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 25 kwietnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji programu zdrowotnego na rok 2014

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 48 ust. 1, 2 pkt 2, 2a, 2b, 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, Nr 216, poz. 1362, Nr 225, poz. 1486, Nr 234, poz. 1570, Nr 237, poz. 1654, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278, Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225 poz. 1465, Nr 238, poz. 1578, Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1363, Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, poz. 1016, poz. 1342, poz. 1548, z 2013 r. poz. 154, poz. 879, poz. 983, poz. 1290, poz. 1646, z 2014 r. poz. 24, poz. 295) po zaopiniowaniu przez Agencję Oceny Technologii Medycznej na wniosek Wójta Gminy Dobroń, **Rada Gminy Dobroń uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć do realizacji w roku 2014 program zdrowotny - „Program profilaktyki próchnicy dla dzieci w wieku 8-12 lat z terenu gminy Dobroń” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu ofert.

§ 3. Środki finansowe na realizację programu zdrowotnego w 2014 roku opisanego w § 1 niniejszej uchwały zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Dobroń na 2014 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Tomasz Kania

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/291/2014
Rady Gminy w Dobroniu
z dnia 25 kwietnia 2014 r.

"Program profilaktyki próchnicy dla dzieci w wieku 8-12 lat z terenu gminy Dobroń"
ANKIETA
Wyrażam zgodę na udział dziecka w Programie Profilaktyki Próchnicy dla dzieci
w wieku 8-12 lat z terenu Gminy Dobroń

Okres realizacji programu: 2014 r.

Autor programu: Urząd Gminy w Dobroniu

ul. 11 Listopada 9

95-082 Dobroń

woj. łódzkie

1. Opis problemu zdrowotnego

Próchnica zębów jest bakteryjną chorobą zakaźną, która polega na demineralizacji oraz proteolitycznym rozpadzie twardych tkanek zęba. Do jej powstania i rozwoju przyczyniają się bakterie, nieodpowiednia higiena jamy ustnej, niewłaściwe odżywianie, a także uwarunkowania genetyczne. Nieleczona próchnica jest istotnym źródłem infekcji dla całego organizmu.

Próchnica stanowi poważny problem społeczny dotyczący dzieci już we wczesnym okresie rozwoju, a częstość jej występowania rośnie wraz z wiekiem. W Polsce, jako jednym z nielicznych krajów Europy, nie udało się obniżyć zapadalności na próchnicę wśród dzieci. Choroba próchnicowa i zapalenie dziąseł nadal dotyczy 90 % dzieci w wieku szkolnym. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami stwierdzono, iż najczęściej próchnica atakuje uzębienie dzieci w wieku 7 – 12 lat, gdzie średni przyrost zachorowalności wynosi trochę ponad 35 % (Szpringer – Nodzak).

Jak wynika z raportu Ministerstwa Zdrowia „Monitorowanie stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej w latach 2013-2015”, Polska nadal pozostaje w czołówce niechlubnego rankingu, najwyższej zachorowalności na próchnicę u dzieci. Najgorzej sytuacja ta wygląda w przypadku 6-latków (współczynnik PUWz 5,1). Wskaźnik PUWz dla 12-latków z krajów Unii Europejskiej, dla Polski wynosi 3,5 (Gazeta Lekarska Pismo Izb Lekarskich 05.2012 ISSN 0867-2146, str. 26). Odsetek uczniów w wieku 12 lat, z co najmniej jednym zębem stałym usuniętym z powodu próchnicy, sięga 4 % i zwiększa się wraz z wiekiem.

Nieleczona próchnica może doprowadzić do rozwoju wielu chorób zębów oraz chorób ogólnoustrojowych, dlatego też tak ważne jest dbanie o higienę jamy ustnej. Prawidłowa i systematyczna higiena jamy ustnej umożliwia w około 50 % zahamowanie przyrostu nowych ubytków próchnicowych (Kunzel) likwidując destrukcyjny wpływ płytki nazębnej. Osiągnięcie poprawy stanu uzębienia dzieci jest możliwe poprzez promocję zachowań prozdrowotnych oraz objęcie jak największej liczby dzieci profesjonalną opieką stomatologiczną z zastosowaniem zabiegu profilaktycznego, jakim jest lakowanie (uszczelnianie) bruzd. Lakowanie to zabieg polegający na pokryciu zębów lakiem, czyli odpowiednim materiałem, który chroni przed powstaniem płytki nazębnej.

Program dotyczyć będzie dzieci w wieku 8 – 12 lat. U dzieci biorących udział w przedmiotowym Programie lakowane będą zęby szóste, z tego względu, że najczęściej to właśnie one ulegają próchnicy w pierwszej kolejności.

W chwili obecnej lakowanie pierwszych trzonowców stałych w ramach świadczeń proponowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia jest możliwe u dzieci do ukończenia 7 roku życia. Jest to niewystarczające, ponieważ większość dzieci w tym wieku nie ma jeszcze wyrżniętych wszystkich czterech „szóstek”, dlatego też istnieje potrzeba profilaktycznego ich lakowania w późniejszych latach życia.

2. Cele Programu.

2.1. Cel główny:

Celem głównym Programu jest obniżenie występowania próchnicy zębów wśród dzieci z terenu gminy Dobroń, poprzez intensyfikację działań profilaktycznych.

2.2. Cele szczegółowe :

- Przeciwdziałanie rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia oraz wadom zgryzu u dzieci,
- Ograniczenie przypadków zaawansowanej próchnicy oraz utraty zębów u dzieci,
- Zwiększenie liczby dzieci, u których zastosowano profesjonalne metody profilaktyki stomatologicznej (lakowanie),
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz rozwijanie prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych wśród dzieci w wieku szkolnym,
- Podniesienie świadomości zdrowotnej rodziców/opiekunów dzieci uczestniczących w Programie,
- Zwiększenie dostępności świadczeń profilaktycznych,
- Ocena potrzeb zdrowotnych badanej populacji na terenie gminy Dobroń na podstawie wyników badań,
- Obniżenie kosztów leczenia stomatologicznego w późniejszych latach.

2.3. Oczekiwane efekty:

- Zmniejszenie częstości występowania oraz obniżenie ciężkości przebiegu choroby próchnicowej u dzieci biorących udział w programie,
- Obniżenie kosztów leczenia stomatologicznego w późniejszych latach,
- Ugruntowanie w świadomości dzieci i rodziców/opiekunów wagi odpowiedniej higieny jamy ustnej,
- Zmiana nawyków żywieniowych u dzieci poprzez zmniejszenie spożycia cukrów i słodkich napojów, zwłaszcza przed i w trakcie posiłków,
- Zwiększenie dostępności świadczeń profilaktycznych.

3. Adresaci programu.

3.1. Oszacowanie populacji, która będzie uczestniczyła w programie.

W programie będą mogły wziąć udział dzieci w wieku 8 – 12 lat z terenu gminy Dobroń, tj. 362 osób (roczniki 2002 – 2006, informacje z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Dobroniu). Szacujemy, iż problem ten dotyczy całej populacji.

3.2. Tryb zapraszania do programu

Udział w programie jest dobrowolny i bezpłatny. Przed przystąpieniem do programu rodzice/opiekunowie będą musieli wyrazić zgodę na wykonanie u dzieci przeglądów jamy ustnej i wykonywanie zabiegów profilaktycznych, poprzez wypełnienie ankiety wstępnej (załącznik nr 1 do Programu).

Zaproszenie do Programu nastąpi poprzez akcję informacyjno-promocyjną prowadzoną przez Gminę Dobroń. Organizator wystąpi również do dyrekcji szkół podstawowych z prośbą o umożliwienie dystrybucji materiałów promocyjnych na ich terenie oraz przekazanie rodzicom/opiekunom dzieci listów zachęcających do udziału w Programie. Informacje

o programie zostaną zamieszczone w lokalnej prasie i na stronie internetowej Gminy Dobroń.

Realizator będzie prowadził akcję informacyjno-promocyjną we własnym zakresie.

Zgłaszalność dzieci wraz z rodzicami/opiekunami na badania dentystyczne następuje bez skierowania, po osobistym lub telefonicznym umówieniu na wyznaczony termin.

4. Organizacja programu

4.1. Realizatorem programu będzie podmiot wyłoniony w ramach otwartego konkursu ofert.

Do konkursu ofert mogą przystąpić samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz podmioty wymienione w art. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 217), świadczące usługi w zakresie stomatologii.

4.2. Działania podmiotu w ramach programu:

- Ustalenie harmonogramu udzielania poszczególnych świadczeń zdrowotnych,
- Rozpropagowanie i nagłośnienie programu, w szczególności poinformowanie rodziców oraz nauczycieli o możliwości uzyskania świadczeń. Forma działań jest dowolna i powinna mieć na celu uzyskanie jak najszerszego uczestnictwa w programie.,
- Realizacja świadczeń zdrowotnych,
- Przygotowanie sprawozdań i rozliczeń finansowych z realizacji programu.

4.3. Zakres świadczeń zdrowotnych w ramach programu oraz zasady ich udzielania:

Podczas wizyty, u dziecka zostaną wykonane następujące czynności:

1. Przeprowadzenie wywiadu z rodzicem/opiekunem dziecka i wypełnienie Ankiety dotyczącej oceny czynników ryzyka próchnicy, zgodnie z załącznikiem nr 1 do Programu.

2. Profilaktyczne badanie stomatologiczne polegające na ocenie stanu higieny jamy ustnej, ocena stanu uzębienia oraz ocena warunków zgryzowych, oznaczenie wskaźnika PUW, zgodnie z „Kartą badania stomatologicznego”, załącznikiem nr 2 do Programu,

3. Jeżeli istnieją wskazania do lakowania*:

- zabezpieczenie bruzd zębów szóstych stałych lakiem szczelinowym u dzieci, które nie miały wykonanego lakowania,
- uzupełnienie braków położonego laku u dzieci, które miały wykonane lakowanie.

* Wskazania do lakowania:

Lakowanie pierwszych zębów bocznych stałych należy wykonywać w bruzdach zębów szóstych wolnych od próchnicy. Wskazania do lakowania zębów lekarz dentysta ocenia indywidualnie u każdego dziecka, biorąc pod uwagę stopień ryzyka próchnicy, zwyczaje żywieniowe oraz nawyki higieniczne.

4. Przeprowadzenie instruktażu mycia zębów oraz przekazanie informacji na temat prawidłowej higieny jamy ustnej i racjonalnego odżywiania.

5. Wydanie rodzicowi/opiekunowi dziecka „Informacji na temat zaleceń lekarskich”, zgodnie z Załącznikiem 3 do Programu, w której w zależności od wyników przeprowadzonej wizyty, będą zawarte zalecenia dotyczące dalszego postępowania.

4.4. Kwalifikacje wymagane od realizatorów programu:

- Lekarz dentysta (specjalista stomatologii ogólnej) lub lekarz specjalista w dziedzinie stomatologii dziecięcej.

4.5. Niezbędne wyposażenie i warunki udzielania świadczeń:

- Standardowe wyposażenie gabinetu stomatologicznego,
- Komputer z drukarką umożliwiający gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie danych.

Wyposażenie gabinetu powinno spełniać standardowe warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r. poz. 739).

4.6. Program będzie realizowany w Gabinetce Stomatologicznej podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa na realizację programu.

4.7. Dokumentacja:

- Standardowa dokumentacja medyczna zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r., poz 177),
- Ankieta dotycząca oceny czynników ryzyka próchnicy, która stanowi załącznik nr 1 do Programu,
- Karta badania stomatologicznego, której wzór stanowi załącznik nr 2 do Programu – zakładana dla każdej osoby zgłaszającej się na badanie profilaktyczne. Karta wypełniana jest w 3 egzemplarzach: jeden przekazywany jest rodzicom/opiekunom dziecka, drugi (bez imienia i nazwiska) do Urzędu Gminy w Dobroń, trzeci pozostaje w dokumentacji świadczeniodawcy,
- Informacja na temat zaleceń lekarskich, stanowiąca załącznik nr 3 do Programu,
- Sprawozdanie końcowe z realizacji programu zawierające opis działań podjętych w ramach programu zdrowotnego, informację o liczbie i rodzaju udzielanych świadczeń oraz wnioski z realizacji programu, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Programu.

5. Koszty.

Planowany koszt całkowity realizacji programu w 2014 r. będzie wynosił 18 000,00 zł i będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Dobroń.

Szacunkowy koszt jednostkowy (maksymalny) za poszczególne świadczenia zdrowotne w ramach programu może wynosić:

- Profilaktyczne badanie stomatologiczne – 20 zł,
- Profilaktyczne lakowanie zębów – 30 zł za lakowanie 1 zęba,
- Uzupełnienie braków położonego laku u dzieci, które miały wykonany ten zabieg wcześniej – 15 zł,

Liczba i rodzaj poszczególnych zabiegów wykonanych u jednego uczestnika programu będzie uzależniona od przeprowadzonej diagnozy podczas profilaktycznego badania stomatologicznego. Zakłada się, że w badaniu profilaktycznym udział weźmie prawie 100 % dzieci w wieku 8-12 lat z terenu gminy Dobroń.

6. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Ocena realizacji Programu zostanie przeprowadzona na podstawie następujących kryteriów:

- Liczba dzieci, u których wykonano profilaktyczne badania stomatologiczne,
- Liczba dzieci, u których zdiagnozowano próchnicę,
- Liczba dzieci, u których wykonano zabieg lakowania,
- Liczba dzieci, u których wykonano zabieg uzupełnienia braków położonego laku,
- Liczba dzieci skierowanych na dalsze leczenie stomatologiczne.

7. Okres realizacji programu

Program będzie realizowany w 2014 roku, z możliwością jego kontynuowania w latach kolejnych.

Źródło finansowania Programu

Program finansowany ze środków Gminy Dobroń, zgodnie z umową zawartą z podmiotem wybranym do realizacji Programu.

Źródło:

1. Art. 4 i art. 114 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 217);
2. Art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164 poz.1027 ze zmianami);
3. Art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 roku, poz. 594);
4. Gazeta Lekarska Pismo Izb Lekarskich 05.2012 ISSN 0867-2146, str. 26;
5. „Monitorowanie stanu zdrowia jamy ustnej populacji polskiej w latach 2013-2015” Ministerstwo Zdrowia;
6. <http://www.zdrowie.lodzkie.pl/sites/default/files/imce/profilaktyka/programzapobieganiaprochnicydladzieciwwiekuszkolnym.pdf>;

ANKIETA

I. Dane dziecka – uczestnika programu

Nazwisko i imię

PESEL

**Wyrażam zgodę na udział dziecka w Programie Profilaktyki Próchnicy dla dzieci
w wieku 8-12 lat z terenu Gminy Dobroń**

.....

data

.....

czytelny podpis rodzica/opiekuna

II. Telefon kontaktowy rodzica/opiekuna

III. Wywiad medyczny (proszę zakreślić właściwą odpowiedź X)

1. Czy dziecko było kiedykolwiek badane przez lekarza dentystę?

☐
☐

tak

nie (przejdź do pytania nr 4)

2. Kiedy dziecko było ostatni raz u lekarza dentysty?

☐
☐
☐

w ciągu ostatnich 6 m-cy

w ciągu ostatnich 12 m-cy

powyżej 12 m-cy

3. Jak często dziecko chodzi na wizyty do lekarza dentysty?

☐
☐
☐

częściej niż raz na pół roku

raz na pół roku

rzadziej niż raz na pół roku

4. Jak często dziecko myje zęby?

☐
☐
☐
☐

3 i więcej razy dziennie

1-2 razy dziennie

rzadziej niż raz dziennie

nie myje zębów

5. Czy stara się Pan/Pani wyjaśniać dziecku, że regularne mycie zębów pomaga utrzymać
zdrowe zęby i dziąsła?

☐
☐

tak

nie

6. Czy dziecko stosuje produkty do higieny jamy ustnej, jak:

- nić dentystyczna? - płukanki?

☐
☐

tak

nie

☐
☐

tak

nie

7. Jak często dziecko spożywa słodkie przekąski i słodzone napoje (np. Coca Cola)?

☐	nie spożywa
☐	rzadziej niż raz w tygodniu
☐	kilka razy w tygodniu
☐	codziennie

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis i pieczęć lekarza)

**KARTA BADANIA STOMATOLOGICZNEGO UCZESTNIKA PROGRAMU PROFILAKTYKI
PRÓCHNICY DLA DZIECI W WIEKU 8-12 LAT Z TERENU GMINY DOBRÓŃ Nr**

Nazwisko **i imię** **dziecka**

Data **urodzenia:**

Stan higieny jamy ustnej:

	dobry
	zły

Wada zgryzu

	nie ma
	jest krótki opis

Stan uzębienia i potrzeby lecznicze

	(55 54 53 52 51) (61 62 63 64 65) 18 17 16 15 14 13 12 11 21 22 23 24 25 26 27 28															
Stan																
Potrzeby																
Stan																
Potrzeby																
	48 47 46 45 44 43 42 41 31 32 33 34 35 36 37 38 (85 84 83 82 81) (71 72 73 74 75)															

Stan uzębienia mlecznego: Stan uzębienia stałego:

A - zdrowy ząb mleczny

0 - zdrowy ząb stały

B - ubytek próchnicowy

1 - ubytek próchnicowy

C - wypełnienie

2 - próchnica wtórna

D - próchnica wtórna

3 - wypełnienie

E - ząb usunięty

4 - ząb usunięty

T - uraz

5 - uszczelnienie bruzd

6 - uraz

7 - ząb niewyrznięty

Potrzeby lecznicze :

0 - brak potrzeb leczniczych

1 - aplikacja lakieru fluorkowego

2 - uszczelnienie bruzd

3 - wypełnienie na 1 powierzchni

puw =

4 - wypełnienie na 2 lub więcej powierzchniach

5 - leczenie endodontyczne **PUW =**

6 - ekstrakcja

7 - inne

Uwagi, zalecenia :

.....

.....

(miejscowość, data)

.....

(podpis i pieczęć lekarza)

Załącznik 3

.....

Pieczęć świadczeniodawcy

**PROGRAM PROFILAKTYKI PRÓCHNICY DLA DZIECI W WIEKU 8 – 12 LAT
Z TERENU GMINY DOBRÓŃ**

Informacja dla rodzica/opiekuna

Nazwisko i imię dziecka.....

PESEL.....

Zalecany sposób dalszego postępowania (leczenia)

Dbanie o higienę jamy ustnej oraz racjonalne odżywianie.
Wskazane jest leczenie następujących zębów:
mlecznych:.....

stałych:.....
Wskazane jest usunięcie następujących zębów:
mlecznych:.....

stałych:.....

Wskazana jest konsultacja ortodontyczna: TAK NIE

Inne:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(miejscowość, data)

(podpis i pieczęć lekarza)

Załącznik 4

.....
Pieczęć świadczeniodawcy (miejscowość, data)

**FORMULARZ SPRAWOZDANIA KOŃCOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI PRÓCHNICY
DLA DZIECI W WIEKU 8 – 12 LAT Z TERENU GMINY DOBRÓŃ**

A. Informacje ogólne

1. Czy świadczenia zdrowotne były udzielane zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Dobroń, a Realizatorem programu?

TAK

NIE

2. Świadczenia udzielane były przez osoby wskazane w ww. umowie?

TAK

NIE

B. Informacje o programie

1. Okres realizacji świadczeń:

2. Zrealizowane działania informacyjne, sposoby rekrutacji uczestników programu:

3. Liczba uczestników:

4. Wyniki realizacji programu:

1. Liczba dzieci, u których wykonano profilaktyczne badania stomatologiczne	
2. Liczba dzieci, u których zdiagnozowano próchnicę.	
3. Liczba dzieci, u których wykonano zabieg lakowania	
4. Liczba dzieci, u których wykonano zabieg uzupełnienia braków położonego laku.	
5. Liczba dzieci skierowanych na dalsze leczenie stomatologiczne.	

5. Wnioski z realizacji programu:

III. Rozliczenie finansowe programu:

Koszty realizacji programu zgodnie z zawartą umową:	
Kwota wydatkowana na realizację programu:	
Wysokość kwoty, która nie została wykorzystana w programie:	

IV. Dodatkowe informacje:

.....
.....
.....

V. Załączniki (np. materiały informacyjno-edukacyjne wykorzystywane w programie).

1.
2.
3.

.....

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do reprezentowania
Realizatora programu)

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Tomasz Kania